

Verdal kommune
Postboks 24
7651 VERDAL

Vår dato: 02.02.2018
Vår ref.: 2018/4557

Deres dato: 29.01.2018
Deres ref.:

Avslag på søknad om skadefelling på jerv - Verdal kommune 02022018

Verdal kommune har søkt om skadefelling av to jerv. Dette med henvisning til søknad fra Verdal sauagslag og skadehistorikk. Med bakgrunn i en helhetlig vurdering av situasjonen, finner Fylkesmannen ikke å kunne gi tillatelse til felling av jerv i den aktuelle situasjonen. Vedtaket kan påklages inne tre uker.

Vi viser til søknad datert 29.1.2018. Vi beklager lang saksbehandlingstid for søknaden.

Søknaden

Det vises til søknad fra Verdal sauagslag datert 10. januar 2018, innsendt via Verdal kommune i e-post datert 29. januar 2018. Henvendelsen gjelder søknad om skadefelling av 2 (to) jerver i Verdal kommune i beiteområdene sørover mot Feren i Verdal kommune, samt tilgrensende områder i Meråker og Levanger kommuner. Bakgrunnen for søknaden er slik vi forstår det, tapshistorikk for området og et ønske om å forebygge fremtidige skader forvoldt av jerv.

Hjemmelsgrunnlaget

Lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) og forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) danner den juridiske rammen for fylkesmannens vedtak i saken.

Politiske og forvaltningsmessige føringer

Det nasjonale bestandsmålet for jerv ble etter behandling i St.meld. nr. 15 (2003-2004) satt til 39 årlige ynglinger, jf. Inst. S. nr. 174 (2003-2004) og rovviltforskriften § 3. Bestandsmålet for region 6 (Møre og Romsdal, Nord- og Sør-Trøndelag) er satt til 10 årlige ynglinger av jerv.

Regional forvaltningsplan for rovvilt i region 6

Det er utarbeidet en forvaltningsplan for rovvilt i region 6 – Møre og Romsdal, Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag. Gjeldende plan ble vedtatt av Rovviltnemnda 21. november 2013.

Forvaltningsmålet for jerv i regionen er av rovviltnemnda fordelt på fylkene i regionen, Nord-Trøndelag 4 ynglinger av jerv, Møre og Romsdal 3 ynglinger av jerv og Sør-Trøndelag 3 ynglinger av jerv.

Av forvaltningsplanen for rovvilt i region 6 er følgende område definert som område med mål om yngling av jerv:

«Nord-Trøndelag: 4 ynglinger. Ikke mål om yngling vest for E6. Mål om 2 ynglinger nord for grensen mellom Luru og Skjækerfjell reinbeitedistrikt og 2 ynglinger sør for grensen mellom de to distriktene.»

Det følger av forvaltningsplanen at hele Verdal kommune er innenfor områdene med mål om yngling av jerv i Nord-Trøndelag.

Rovdyrforliket

«Norsk rovviltforvaltning skal skje innenfor rammen av bestemmelsene i naturmangfoldloven og Stortingets behandling av denne, Bernkonvensjonen og den todelte målsettingen etter rovviltforliket av 2004, og den videre oppfølging av dette. (...)

Dyr på utmarksbeite har mange positive kvaliteter, og det er viktig å sikre levedyktig næringsvirksomhet i landbruket i områder med rovvilt. Forlikspartene viser til den todelte målsettingen etter rovviltforliket fra 2004, og at utfordringen ligger i å ivareta begge deler uten at konfliktene mellom dem blir større enn nødvendig.(...)

2.2.19 Det er et felles mål at tapstallene for beitenæringen må ned. Soneinndelingen må forvaltes tydelig. (...) I prioriterte rovviltområder skal saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarksbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunkt i forekomsten av rovvilt i beiteområdet (...)»

Brev fra statsråden

Det fremgår i brev fra Klima- og Miljøministeren 28. april 2014 at det skal være en tydeligere soneforvaltning.

«Et tydelig skille mellom soner skal innebære at vi skal ha lav terskel for tillatelse til uttak av rovdyr som har gjort eller forventes å gjøre skade i prioriterte beiteområder. (...) I prioriterte yngleområder for rovdyr skal terskelen for å tillate uttak av rovdyr være tilsvarende høy, og beitenæringen og andre interesser skal der tilpasse seg rovdyrenes tilstedeværelse.»

Betingende fellingstillatelser

Rovviltnemnda i region 6 vedtok den 23.8.2017 en tilleggskvote for betingede fellingstillatelser av jerv. Rovviltnemnda har gjort en vurdering av bestandsstørrelsen og den skade som jerv har påført husdyr- og tamreinnæringen jf. prinsippet om arealdifferensiert forvaltning og på det grunnlag fastsatt en kvote for skadefelling. Myndigheten til å fatte vedtak om felling er delegert til fylkesmannen. Betingede fellingstillatelser kan iverksettes i flere områder samtidig. Den betingede tilleggskvoten er satt til 2 jerv innenfor rovviltregion 6 (Møre og Romsdal og Trøndelag). Kvoten er gjeldende for perioden fra 23. august 2017, til og med 15. februar 2018.

Av den vedtatte tilleggskvoten på to jerv har SNO 29.8 avlivet en jerv som er belastet kvoten. Gjenværende kvote for betinget skadefelling av jerv, som kan iverksettes av fylkesmannen i region 6 - er en jerv.

Bestandsstatus

Det nasjonale overvåkningsprogrammet for jerv viser at antall jerveynglinger i region seks i 2017 var syv dokumenterte og antatte jerveynglinger i region 6 (NINA Rapport 1391-2017). Fire av disse var i gamle Nord-Trøndelag. Delmålet for Nord-Trøndelag var dermed oppnådd, selv om regionens bestandsmål ikke var oppnådd i 2017. Men to av de registrerte ynglingene var i områdene uten mål om yngling av jerv i Nord-Trøndelag. Og ingen av de registrerte ynglingene var innenfor den sørlige delen av området med mål om yngling i Nord-Trøndelag, som det aktuelle området er del av.

Lisensfelling av jerv

Rovviltnemnda har i vedtak 31.05.2017 åpnet for lisensfelling av inntil fire jerv, hvorav to voksne hunndyr i området med mål om yngling av jerv i Nord-Trøndelag. Det er til nå felt 3 jerv i dette området. Startkvoten ble fylt 10.1.18 ettersom det da var felt to voksne hunndyr i området. Rovviltnemnda har 11.1.18 tildelt ett hunndyr fra reservekvoten, slik at det fortsatt er en mulighet for å felle jerv ved lisensfelling i området. To av dyrene som til nå er felt på lisensfelling er felt i Meråker kommune, som er tilgrensende til det aktuelle området.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen har ikke gjort noen nærmere vurdering av de miljørettslige prinsippene i naturmangfoldlovens kapittel II, eller vurdert bestandsmessige konsekvenser av et eventuelt uttak av jerv i denne saken. Dette da det her treffes vedtak om avslag på søknad om skadefelling av jerv, med bakgrunn i rovviltforskriften § 9. Det forventes ikke at dette avslaget vil ha noen påvirkning på naturmangfold.

Rovviltnemnda har gjort en vurdering av jervebestanden i region 6 og satt en betinget kvote på 2 dyr for perioden 23. august 2017 til 15. februar 2018. Det fremgår av vedtak til Rovviltnemnda at terskelen for skadefelling bør være lav i områder som har oppfylt bestandsmålet i henhold til forvaltningsplanen, og at i områder uten mål om yngling av jerv skal terskelen for å få skadefellings-tillatelse være spesielt lav. Det er per i dag felt en jerv i medhold av den betingede kvoten, og gjenværende kvote er ett dyr. Fylkesmannens oppgave er begrenset til å vurdere konkrete søknader om skadefelling opp mot rovviltforskriftens § 9.

Det følger av rovviltforskriftens § 9 at områdets status i forvaltningsplanen skal vektlegges i forbindelse med vurderinger av søknader om skadefelling. Det følger av forvaltningsplanen i region 6, rovviltforliket av 2011 punkt 2.2.19 og brev fra Statsråden 28.4.14 at i de områder som er definert som prioriterte rovviltområder skal næringsutøverne tilpasse driften med utgangspunkt i at rovvilt forekommer i beiteområdet. Forvaltningen skal utøves med utgangspunkt i et ønske om å oppfylle bestandsmålet for jerv innenfor de områdene som er avsatt som yngleområder.

Videre følger det av rovviltforskriftens § 9 at Fylkesmannen skal gjøre en særlig vurdering av den konkrete situasjonen opp mot følgende 4 kriterier;

Områdets betydning som beitemark

Verdal kommune er viktig som beiteområde både for sau og tamrein. Det er gode beiter. Målt i antall sau og lam sluppet på beite registrert i organisert beitebruk er Verdal den største sauekommunen i gamle Nord-Trøndelag. I tillegg er kommunen beiteområde for tamrein i Gasken-Laante Sijte og Skæhkeren Sijte.

Skadenes omfang og utvikling

Det er ikke akutte skader som er bakgrunn for søknaden, men historiske tap. Det er siden 1.1.2017 påvist (dokumentert eller antatt) 4 skader av jerv i kommunen, 2 skader på tamrein våren 2017 og 2 skader på sau i august 2017.

På nåværende tidspunkt vurderes det ikke å være noen pågående skadesituasjon i kommunen. Omfang av påviste skader i kommunen etter 1.1.2017 er også begrenset.

Potensialet for fremtidige skader

Det er mye beitedyr i kommunen, og området er del av områdene der forvaltningsplanen for rovvilt i region 6, legger opp til at en skal ha en ynglende bestand av jerv. Det følger av forvaltningsplanen at en i slike områder skal sikre at en har en kontinuerlig bestand av jerv. Det skal praktiseres en høyere terskel for å gi tillatelse til felling av jerv i dette området sett i forhold til områdene som ikke er prioritert som yngleområder for jerv.

Etter vår vurdering ligger det i dette at det må påregnes noe tap til jerv i områdene med mål om yngling av jerv. Og at det i forvaltningssammenheng er krav om ett større skadeomfang for å utløse en tillatelse til felling i områder med mål om yngling, enn i områdene uten mål om yngling av jerv. Samt at tiltak for å redusere tap som hovedregel bør innrettes mot beitedyrene.

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak.

På nåværende tidspunkt vurderes det ikke å være noen pågående skadesituasjon i kommunen. Og vi ser ikke at det er grunnlag for å sette inn noe forebyggende tiltak på det nåværende tidspunkt. For å redusere tapet av sau innenfor områdene med mål om yngling av jerv har Kilma- og miljødepartementet pekt på tiltaket tidlig sanking, som et særlig aktuelt forebyggende tiltak.

Konklusjon

Skadefelling skal være et begrenset virkemiddel for å ta ut ett bestemt skadevoldende individ av rovdyr. Fylkesmannen har forståelse for at situasjonen oppleves som krevende. Samtidig er det slik at jerv er en art som nasjonal politikk, og forvaltningsplanen for region 6, har føringer for skal være i det aktuelle området. Etter vår vurdering ligger det i dette at det må påregnes noe tap til jerv i områdene med mål om yngling av jerv. Fylkesmannen mener at det utfra foreliggende kunnskap ikke er grunnlag for å iverksette skadefelling av jerv i Verdal kommune og avslår av den grunn søknaden.

Vedtak

Ut fra vurderingene ovenfor, vedtak om betingede tillatelser fra Rovviltnemnda av 23.8.2017 og med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd b) og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 6, avslår Fylkesmannen søknad om tillatelse til felling av jerv i Verdal kommune.

Saksopplysninger

Dette vedtaket kan etter reglene i forvaltningsloven påklages, innen 3 uker etter at avgjørelsen er mottatt/ gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no. En eventuell klage rettes til Miljødirektoratet, men sendes via Fylkesmannen. Klagen skal nevne det vedtak som klagen gjelder og nevne den eller de endringer som ønskes. Klagen bør begrunnes, og eventuelle opplysninger av betydning for saken bør nevnes.

Alle vedtak som angår felling av fredet rovvilt blir gjort tilgjengelig på www.miljovedtak.no. De som ønsker å motta vedtak som angår felling av fredet rovvilt kan abonnere på vedtakene der og dermed få de tilsendt per e-post fortløpende. Abonnementet kan avgrenses til bestemte områder.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder
Klima- og miljøavdelingen

Kjell Vidar Seljevoll
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ingen underskrift

Kopi til:

Verdal sauavslag	v/ Simon Landfald Landfallvegen 19A	7656 VERDAL
Rovviltnemnda i region 6	her	
Meråker Kommune	Rådhuset	7530 MERÅKER
Miljødirektoratet		